

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩΝ ΤΗΣ Ν. ΓΥΑΡΟΥ

ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ :

Ο ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΥΑΡΟΥ ΣΕ ΕΝΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟ ΧΩΡΟ ΜΝΗΜΗΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ή και ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

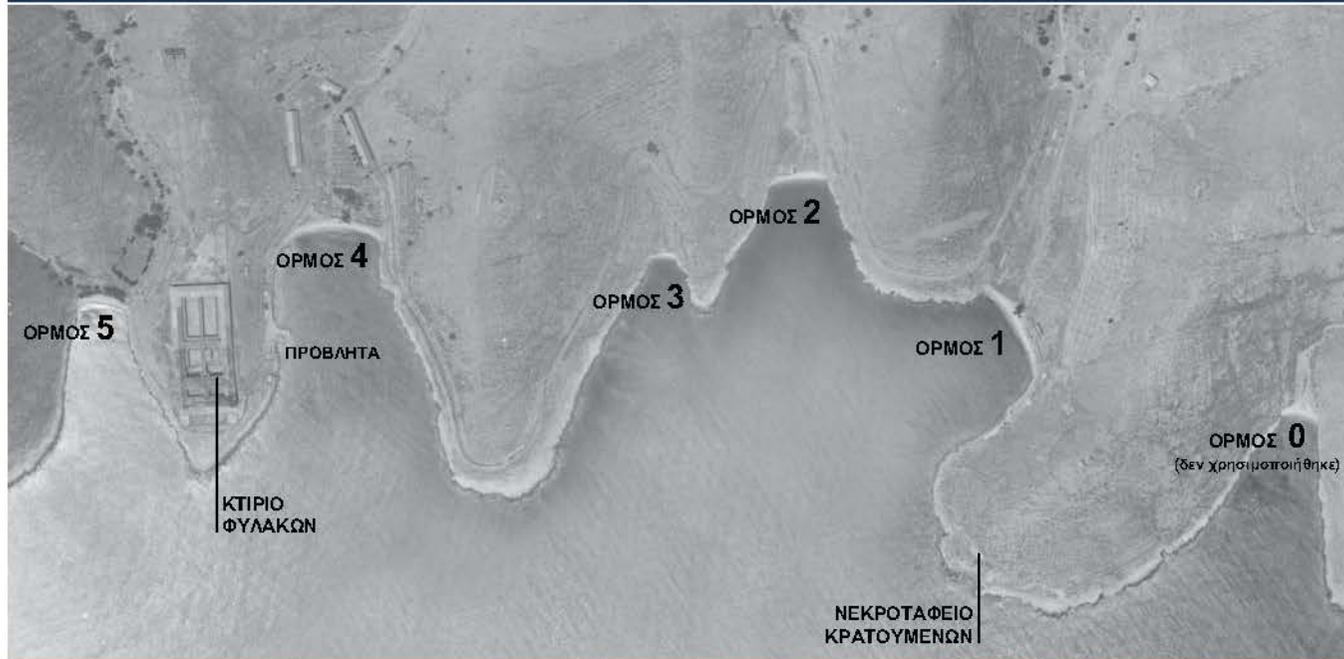

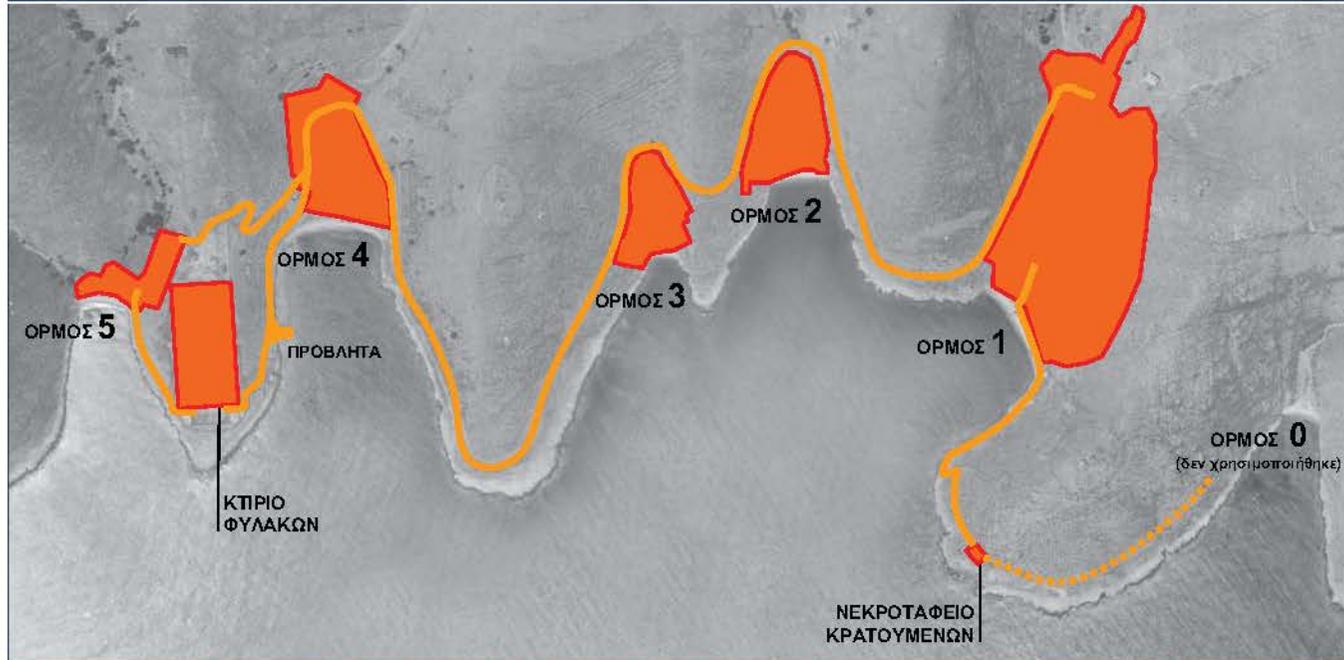
ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ : ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΟ

2003

- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΙΚΡΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
- ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ και ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ καθώς και όλων των υπόλοιπων ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ και ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ της νήσου ΓΥΑΡΟΥ
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩΝ της νήσου ΓΥΑΡΟΥ του νομού ΚΥΚΛΑΔΩΝ

(ερευνητικό πρόγραμμα που εκπονεί η σχολή Αρχιτεκτόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου)

ΒΑΣΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Ο ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΥΑΡΟΥ ΣΕ ΕΝΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟ ΧΩΡΟ ΜΝΗΜΗΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ή και ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

-
- **Ανάδειξη όλων των περιόδων λειτουργίας** των στρατοπέδων (1947 – 1974)
 - **Ενεργοποίηση της μνήμης** (σύνδεσης παρελθόντος παρόντος και μέλλοντος) με αξιοποίηση των αναμνήσεων των ανθρώπων που βίωσαν δραματικά τους χώρους.
 - **Παρεμβάσεις ανθρώπινης κλίμακας, ήπιας μορφής** που δεν θα επιβάλλονται στο φυσικό τοπίο και δεν θα ακυρώνουν τις μνήμες.
 - **Διατήρηση του άγριου και σκληρού χαρακτήρα του τοπίου**, χωρίς εξωραϊσμούς.

ΚΥΡΙΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

• **ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ**

Συγκέντρωση στοιχείων από προφορικές μαρτυρίες - συνεντεύξεις και αρχαιακές πηγές

• **ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΜΝΗΜΗΣ και ΧΩΡΟΥ**

Αξιολόγηση και επανεγραφή της συλλογικής και της ατομικής μνήμης στους χώρους, με τελικό αποτέλεσμα ένα συνθετικό χάρτη μνήμης ο οποίος θα λειτουργήσει ως βασικό μεθοδολογικό εργαλείο για τις προτάσεις

• **ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΜΝΗΜΗΣ**

Δημιουργία μίας βασικής πορείας πρόσβασης στους πέντε όρμους του νησιού, στο νεκροταφείο, και σε όλα τα κτιριακά συγκροτήματα, σε συνδυασμό με διάφορες δευτερεύουσες διαδρομές προσβάσεων. Το σύνολο θα συγκροτεί ένα δίκτυο διαδρομών μνήμης με σαφήνεια, ιεράρχηση και προσβασιμότητα

• **ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ & ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΑΣΗΣ**

Κατά μήκος του δικτύου διαδρομών θα αναδειχθούν, διακριτικά, ορισμένα στοιχεία που θα ενεργοποιούν την ιστορική μνήμη. Αυτά τα σημεία μνήμης θα σηματοδοτηθούν με αναθηματικές πλάκες δηλωτικές των γεγονότων όλων των ιστορικών περιόδων λειτουργίας του στρατοπέδου

• **ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ**

Αποκατάσταση του χώρου του νεκροταφείου και των μνημάτων. Διακριτική καταγραφή των ονομάτων των ενταφιασμένων, αλλά και όσων πέθαναν εκτός Γυάρου από τις κακουχίες της παραμονής τους στο νησί

• **ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΣΥΝΟΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ**

Αποκατάσταση βάσεων και δειγματική παρουσίαση κάποιων σκηνών σε 2 όρμους. Προτάσεις για συντήρηση και αξιοποίηση ορισμένων σημαντικών κτισμάτων στους όρμους. Πρόβλεψη κατασκευών για αναγραφή των ονομάτων όλων των αγωνιστών/στριών που κρατήθηκαν στα στρατόπεδα και στη φυλακή της Γυάρου

**ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ**

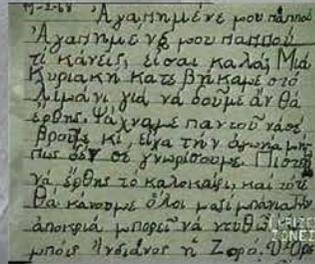
ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ
ΜΝΗΜΗΣ - ΧΩΡΟΥ

ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ
ΜΝΗΜΗΣ

ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ
& ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΑΣΗΣ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΣΤΟ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

ΑΝΑΔΕΙΞΗ
ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

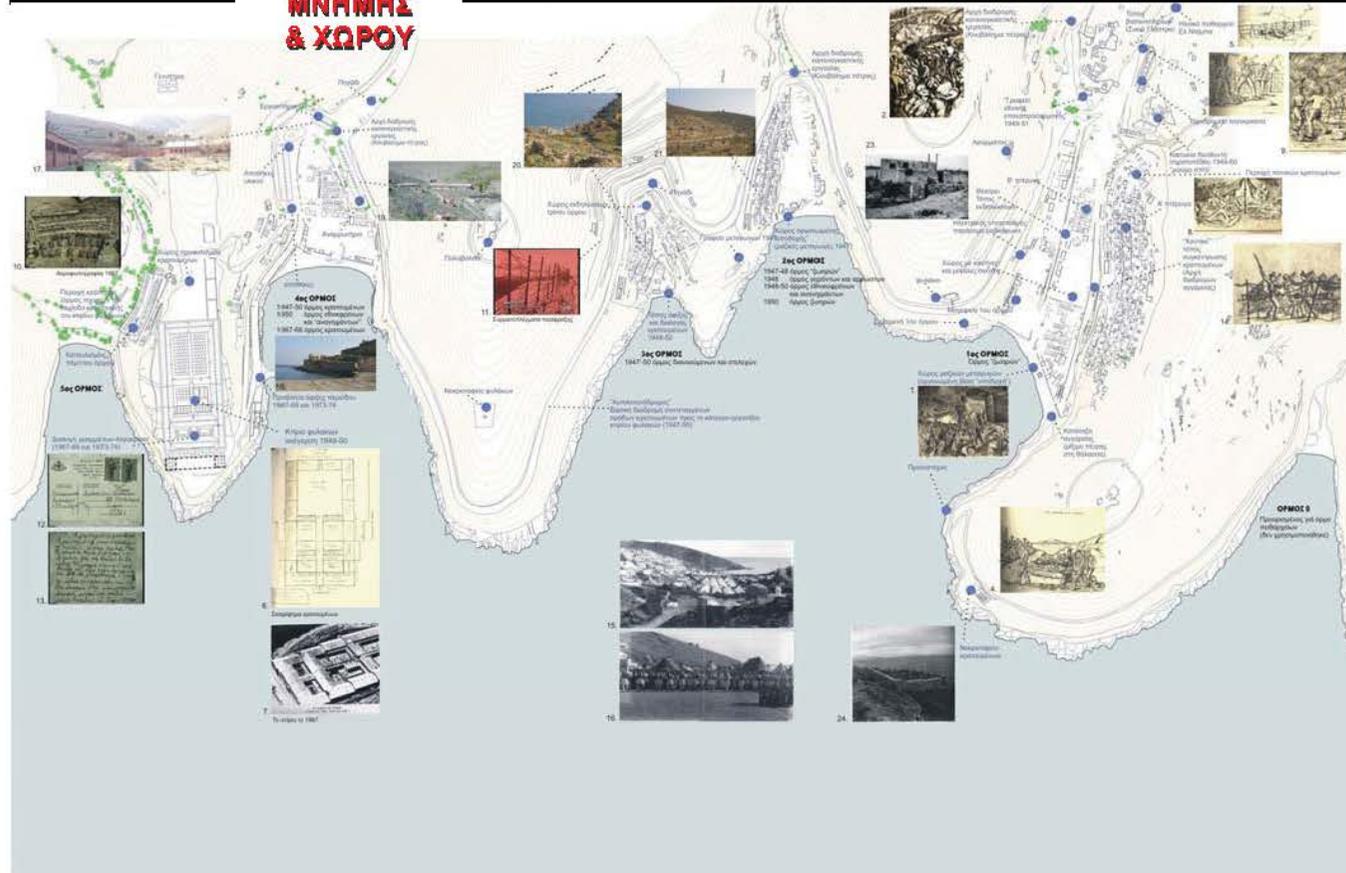
ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΜΝΗΜΗΣ & ΧΩΡΟΥ

ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ
ΜΝΗΜΗΣ

ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ
& ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΑΣΗΣ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΣΤΟ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

ΑΝΑΔΕΙΞΗ
ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ
ΜΝΗΜΗΣ & ΧΩΡΟΥ

**ΔΙΚΤΥΟ
ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ
ΜΝΗΜΗΣ**

ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ
& ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΑΣΗΣ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΣΤΟ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

ΑΝΑΔΕΙΞΗ
ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ - ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ και ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ ΜΝΗΜΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ - ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩΝ ΤΗΣ Ν. ΓΥΑΡΟΥ ΤΟΥ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ
ΜΝΗΜΗΣ & ΧΩΡΟΥ

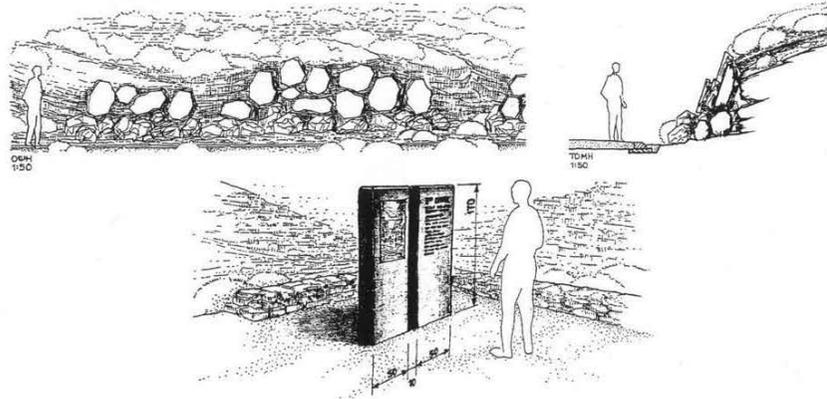
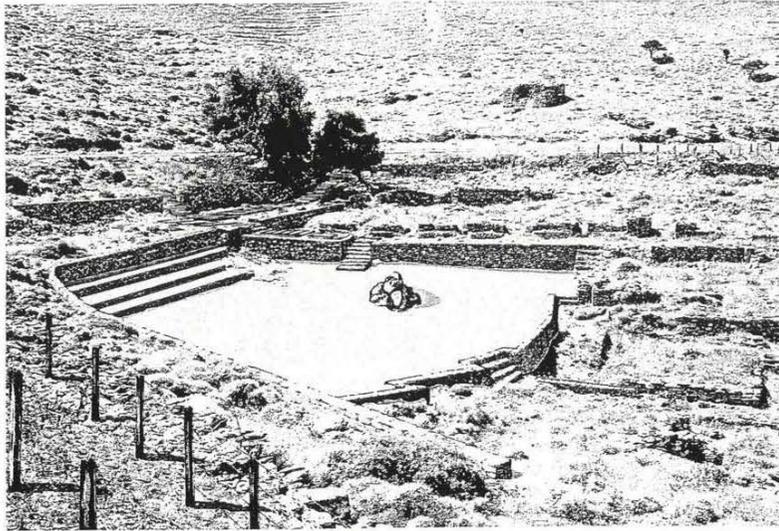
ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ
ΜΝΗΜΗΣ

ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ
& ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΑΣΗΣ

**ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ
ΣΤΟ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ**

ΑΝΑΔΕΙΞΗ
ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

- Η αποκατάσταση των βάσεων και η δειγματική παρουσίαση κάποιων σκηνών οι οποίες εκφράζουν τις συνθήκες διαβίωσης για πολλά χρόνια πολλών κρατουμένων.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΛΑΤΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ 3ο ΟΡΜΟ

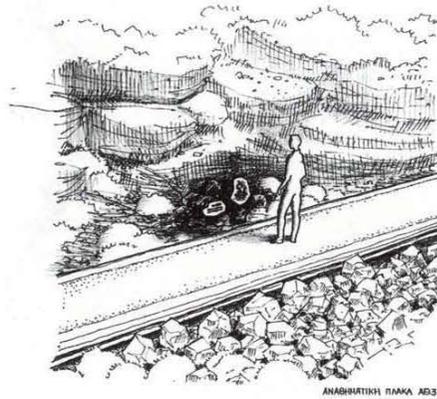
ΣΗΜΕΡΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

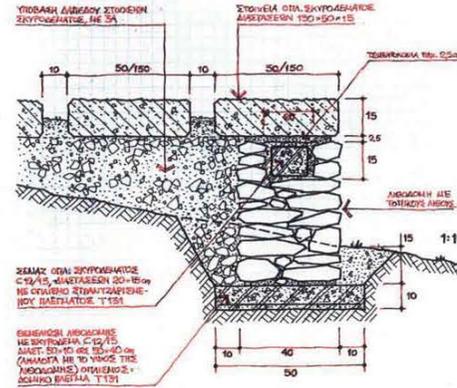

Απόσπασμα Τεύχους Λεπτομερειών

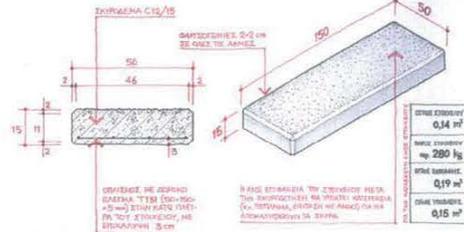
ΑΝΑΒΙΒΑΤΙΚΗ ΠΛΑΚΑ ΑΒ3

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΑΠΕΔΟΥ ΑΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΠΛ. ΣΚΥΡΩΜΑΤΟΣ (ΔΙΑΣΤ. 150 x 50 x 15) ΣΕ ΕΠΙΚΛΙΝΣ. ΕΔΑΦΟΣ

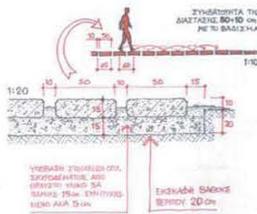

ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΩΜΑΤΟΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ 150 x 50 x 15 cm

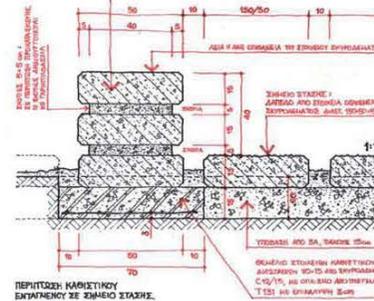
ΔΑΠΕΔΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΤΑΣΗΣ ΗΛΙ ΣΥΝΔΕΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΡΟΜΗΝ

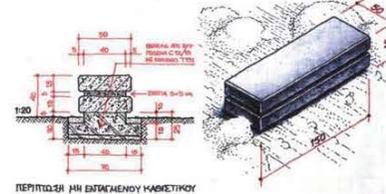
1. ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΟΡΜΑΝΕΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΩΜΑΤΟΣ (150 x 50 x 15 cm) ΘΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΣΚΥΡΩΜΑΤΑ C 12/15 ΟΠΛΙΣΜΕΝΑ ΜΕ ΔΟΜΙΚΟ ΠΛΕΓΜΑ Τ121 ΣΤΗΝ ΚΑΤΩ ΠΛΕΥΡΑ.
2. ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΥΤΑ ΕΙΣΕ ΣΚΥΡΩΘΕΥΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΘΑ ΕΚΚΑΤΑΣΤΑΘΟΥΝ, ΕΙΣΕ ΘΑ ΕΚΠΛΩΣΤΗ ΘΕΩΝ ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΠΛΩΣΤΗ ΜΑΙ ΘΑ ΜΕΜΕΡΕΘΟΥΝ ΟΣ ΒΡΟΧΟΚΑΤΕΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.
3. ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΒΡΟΧΟΚΑΤΕΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΘΩΝ ΔΙΠΛΟ ΟΡΜΑΝΩ (4cm ΕΚΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΩ) ΑΠΟ ΔΟΜΙΚΟ ΠΛΕΓΜΑ Τ121.
4. ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΚΑΘΕΣΤΑΝΤΑΙ ΠΛΗΡΩΣ ΣΕ ΥΠΟΒΑΘΗ ΠΑΧΟΥΣ 15cm ΑΠΟ ΑΒ3, ΤΟ ΔΑΠΕΔΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΟΣΤΕ ΝΑ ΑΠΟΤΩΝ 10cm ΜΕΣΩΣ ΤΩΝ.

ΚΑΒΕΤΡΙΝΟ ΔΙΑΣΤ. 150 x 50 x 40 cm ΕΙΣΕ ΣΚΥΡΩΘΕΥΟΜΕΝΟ (ΜΕ ΣΚΥΡΩΜΑΤΑ C 12/15) ΕΝΙ ΤΟΚΟΥ ΕΙΣΕ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗΜΟ ΑΠΟ ΒΡΟΧΟΚΑΤΕΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΜΑΝΩΜΟΥ ΣΚΥΡΩΜΑΤΟΣ ΔΙΑΣΤ. 150 x 50 x 15 cm

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΒΕΤΡΙΝΟΥ ΕΝΤΑΦΕΥΟΥ ΣΕ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΤΑΣΗΣ.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΗΛΙ ΕΝΤΑΦΕΥΟΜΕΝΟΥ ΚΑΒΕΤΡΙΝΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ - ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩΝ ΤΗΣ Ν. ΓΥΑΡΟΥ ΤΟΥ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

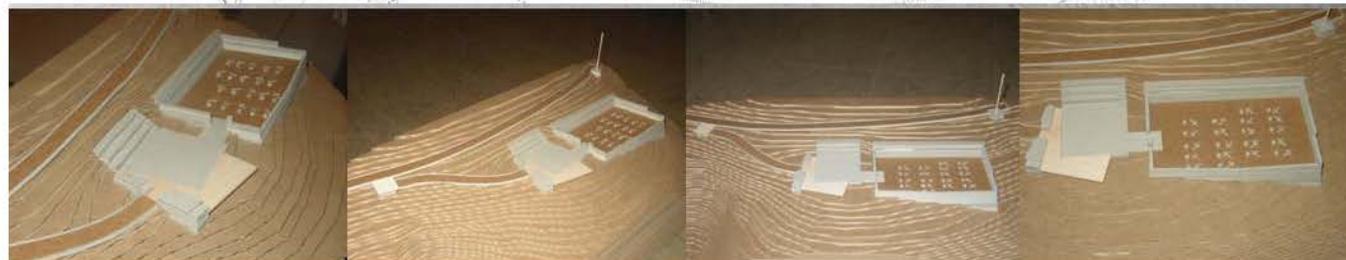
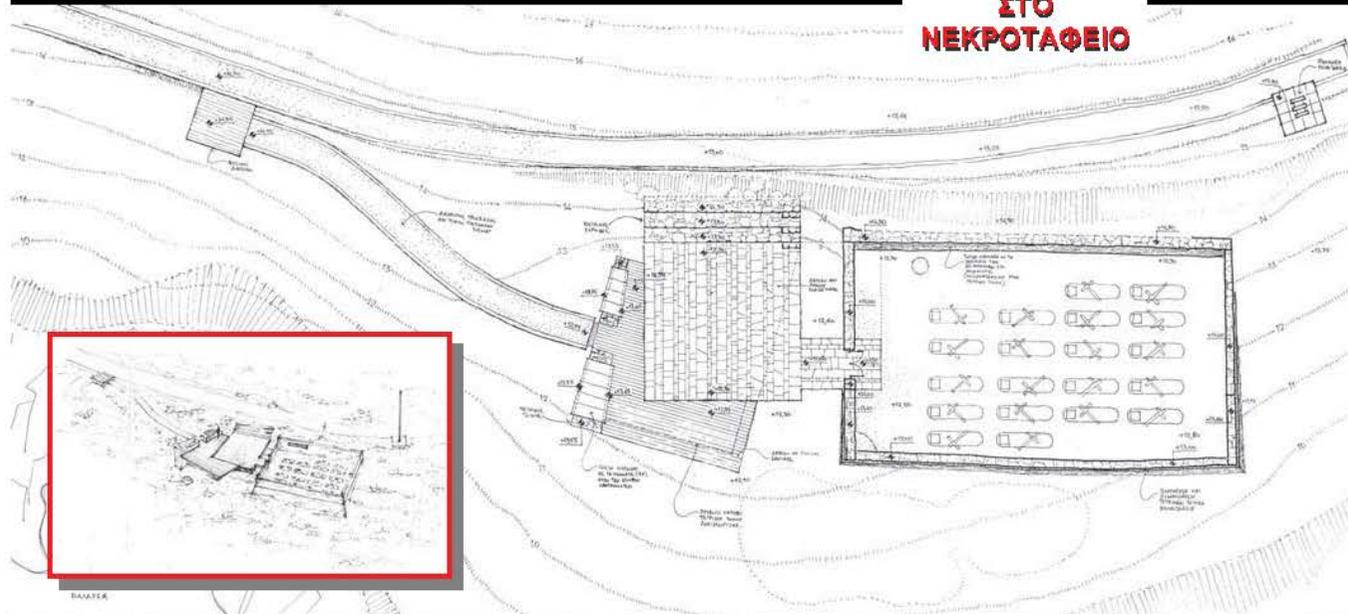
ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ
ΜΝΗΜΗΣ & ΧΩΡΟΥ

ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ
ΜΝΗΜΗΣ

ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ
& ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΑΣΗΣ

**ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ
ΣΤΟ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ**

ΑΝΑΔΕΙΞΗ
ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ - ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΩΝ ΤΗΣ Ν. ΓΥΑΡΟΥ ΤΟΥ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ
ΜΝΗΜΗΣ & ΧΩΡΟΥ

ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ
ΜΝΗΜΗΣ

ΑΝΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ
& ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΑΣΗΣ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΣΤΟ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

**ΑΝΑΔΕΙΞΗ
ΣΥΝΘΗΚΩΝ
ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ**

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΤΣΟΒΙΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Επιστημονική Υπεύθυνη

ΑΝΝΗ ΒΡΥΧΕΑ

Αρχιτέκτων Μηχανικός, Καθηγήτρια Αρχιτεκτονικής Ε.Μ.Π.

Ερευνητική Ομάδα

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ

Αρχιτέκτων Μηχανικός, Λέκτορας Αρχιτεκτονικής Ε.Μ.Π.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ

Αρχιτέκτων Μηχανικός, Εντεταλμένος Λέκτορας (Π.Δ.407) Αρχιτεκτονικής Ε.Μ.Π.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗ

Αρχιτέκτων Μηχανικός, Μεταπτυχιακή Σπουδάστρια Αρχιτεκτονικής Ε.Μ.Π.

ΒΙΚΑ ΓΚΙΖΕΛΗ

Αρχιτέκτων Μηχανικός – Κοινωνιολόγος, Εντεταλμένη Αν. καθηγήτρια (Π.Δ.407) Αρχιτεκτονικής Ε.Μ.Π.

Συνεργάτες :

ΜΑΙΡΗ ΣΤΑΗ

Αρχιτέκτων Μηχανικός

SORIN ISTUDOR

Αρχιτέκτων Μηχανικός

Γραμματειακή υποστήριξη :

ΛΙΤΣΑ ΣΥΚΙΩΤΗ και ΧΡΥΣΑ ΣΤΕΦΑΤΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΘΟΔΩΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Γλύπτης, τ. Καθηγητής Αρχιτεκτονικής Ε.Μ.Π.